

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicijska v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 225.

V Ljubljani, v ponedeljek 3. oktobra 1892.

Letnik XX.

Hohenwartov ali jugoslovanski klub?

(Iziren dopis iz Gorice.)

Društvo „Sloga“ je imelo dne 29. septembra svoj letni občni zbor. Vdeležencev je bilo do petdeset. Ko je predsednik in državni poslanec dr. A. Gregorčič otvoril zborovanje, prečital je tajnik poročilo o delovanju društvenem v preteklem letu. Prijatelj in neprijatelj mora priznati, da gledé šol slovenskih je „Sloga“ dosti storila. Gledé podatkov v dohodkih in stroških hočemo poročiti kasneje, ko bomo imeli tiskano poročilo pred seboj.

Po poročilu oglašil se je za besedo župnik g. Blaž Grča iz Sempasa. Ta je rekel, da „Sloga“ dovolj kaže verski značaj s svojimi šolami. Pred leti — rekel je govornik — videl sem tolpe slovenskih otrok potepati se po mestu, a danes vstopivšega v šolo, so me otroci, katere bi brez društva „Sloga“ bila zadela ista osoda, pozdravili me „Hvaljen bodi Jezus Kristus“!

Za g. Grčo oglašil se g. Makuč in stavi zborovalcem te-le predloge v potrdilo:

1. Jugoslovanski poslanci na Dunaju osnujejo naj svoj „jugoslovanski klub“. Torej naj bi dr. A. Gregorčič izstopil iz Hohenwartovga kluba in se temu pridružil.

2. Društvo „Sloga“ naj sklicuje i po deželi shode.

3. Predlog o živinski soli.

Drugo točko je že gospod tajnik v svojem poročilu razjasnil. Gledé tretje pravi gosp. predsednik, se je temeljito in vsestransko razpravljalo že v drž. zboru. Ni treba torej, da bi tu še več o tem sklepali.

Zivahnejša debata pa se vnela gledé prvega predloga. Debate se je vdeležilo osem udov. Bistvo debate je pa bilo:

Predlog g. Makuča, da imajo jugoslovanski državni poslanci osnovati na Dunaju svoj klub, in

da ima velč. g. dr. Gregorčič se mu pridružiti, podpira tudi g. Ličen iz Rihemberka v vipavski dolini. Ljudstvo naše — pravi govornik — izraža željo, da bi se gospod državni poslanec pridružil Mladočehom.

Gosp. Mašera pravi, da mu predlog Makučev ni prav jasen. Grča, Kodrič, Kosovel pa so se kar proti postavili. Zmisel njihovih ugovorov je bil: Res je, da smo gospoda poslance mi volili, da imamo mi pravico izražati svoje želje, da ima on dolžnost nas poslušati, vendar gledé visoke politike, gledé tako kočljivih reči, pustimo mu svobodno roko. Zanašaje se na njegovo modrost smo prepričani, da si on vsikdar zbere ono stališče, s katerega on upa, da bode najuspešniše mogel delovati za svoj narod. — Koncem stavi č. g. Grča predlog, da se preide o stavljenem predlogu na dnevni red. A ni obveljalo. Debata se je nadaljevala.

Da bi pa g. dr. Gregorčič še ostal v Hohenwartovem klubu, se protivi dr. Rojic: Avstrija je po večini prebivalstva slovanska. V Hohenwartovem klubu pa gospodujejo — Nemci, ki se imenujejo — konservativne. Ti pravijo, da bi dobili zaveznikov, da jim je do verske šole. Jaz nisem proti veri, saj brez vere bi bili mi živali, a tem nemškim konservativcem je le toliko do Slovanov, kolikor bi z njih pomočjo prišli do verske šole. Sicer pa so proti Slovanom in so, kakor tudi Staročehi le dobrovoljno sredstvo, s katerim Slovane vlada zatira. Ko konservativci dobé versko šolo, pusté Slované na cedilu. Tedaj bi pa mi ne imeli na koga se opreti. Torej sem za predlog gosp. Makuča: Iz Hohenwartovega kluba v — opozicijo!

Č. g. Kodrič: Kaj dobimo z Mladočehi? Saj so osamljeni.

Dr. Rojic: Predno pustijo Nemci nas, pustimo jih mi, ne zamudimo prilike ter ne zavirajmo delovanja Mladočehov, Spinčiča, Laginje, Dalmatincev. V interesu Avstrije želimo, da se osnuje

jugoslovanski klub. Poslanci morajo imeti prosto roko.

Dr. Gregorčič: Vi pravite: jugoslovanski klub. Ideja dobra. A za sedaj ne. — Reklo se je, da vlada le izkorišča Hohenwartov klub. Priznati moramo, da parlamentarizem v Avstriji ni tak, kakor bi moral biti. Ali mislite, da vlada ravno Hohenwartov klub potrebuje? Ona dobi večino, kjer in kadar hoče, tudi pri levici. Vendar to moram reči, da Hohenwartov klub vsaj paralizuje pogubni vpliv levece. Ni pa res, da smo mi jugoslovanski poslanci v klubu brez ožje zveze. Ne, mi vstvarjamo bi rekel gledé naših tirjatev nekaj klub v klubu. Povedati moram, da ti konservativci priznavajo vsaj pravičnost naših tirjatev in nas po možnosti podpirajo, kakor so n. pr. storili o priliki Spinčičeve afere, ko je minister Gautsch tako osorno zavrnil Kluna, poročujočega o koroških razmerah. Tedaj so nas tudi staročeski poslanci in Hohenwartov klub podpirali. Tudi gledé vere je konservativna stranka enakih teženj. S pomočjo konservativne stranke mi Slovenci vsaj nekaj malega, nekaj mrvice dobimo — malo je, a še tega bi ne dobili, ako bi nastopili drugo pot. Pravite, da bi se združili z Mladočehi? Mladočehi glasujejo vedno proti vladi, naj bodo predlogi dobri ali slabi, proti glasujejo iz principa. Ali bi po tej poti kaj dosegli? Zato se mi zdi utemeljeno, da mi jugoslovanski poslanci nismo izstopili iz Hohenwartovega kluba. Res da so hrvatski nekoji izstopili, a spominjam se besed nekega Hrvata, ki je rekel: „Iz Hohenwartovega kluba da, a z Mladočehi nikada!“ Spoštujem izražene mi želje, ravnal se bom po njih, ako sprevidim, da so koristne. Ako bi se nasprotno tirjalo, moral bi drugače ukreniti, bodi da bi i ne bilo vsem povoljno...

Dr. Rojic: Da nam vlada dá kaj malega, to je je le pesek v oči. Jaz pa še vedno trdim: v opozicijo. One „mrvice“, ki jih nam vlada dá, so, rekel bi — madež Iskrjotov. — Hohenwart velja za

LISTEK

† Andrej Gregorič.

Vse vrste ljubljanskega prebivalstva so spremljale zadnji četrtlet mnogobrojnemu številu pokojnega sodnijskega in mestnega zdravnika v pok. g. Andreja Gregoriča k svet. Krištofu. Društvi zdravnikov in strelcev sta korporativno skazali svojemu častnemu članu zadnjo čast. Pokopali smo v pokojniku ljubeznivega starčka, katerega čisti značaj in velike kreposti je občudujoč spoštovala vsa mnogoštevilna vrsta tistih, ki so ga poznali. Vestnost pri izvrševanju vsakršnih dolžnosti je dičila 90letnega pokojnika, katerega blagonsno zdravniško delovanje ima za seboj trajen, iskreno hvaležen spomin. Rodil se je Andrej Gregorič 6. novembra 1803 ranocelniku semiškemu na Dolenjskem; 1819 prišel je v Ljubljano, leta 1828 tukaj dovršil kirurški študije in 1830 imenovali so ga za prvega mestnega ranocelnika. Na tem mestu je ostal do 1874, ko je nastopil svoj zasluženi pokoj. 44 let je opravljal to službo, 49 let (do l. 1885) službo sodnijskega zdravnika, 40 let pa zdravnik tovarnen Leykam-Josefsthal. Že leta 1866 je njega Veličanstvo priznalo požrtvovalno delovanje blazega pokojnika, ki se je vzlasti o vojskinem času l. 1848, 1849, 1859, in 1866 odli-

koval, s tem da mu je podelil zlati križec za zasluge. Tudi njegovi tovariši, imenoma društvo zdravnikov mu je o priliki njegove 70 letnice in njegove 50 letnice kot zdravnik napravilo banket in mu s tem skazalo svoje spoštovanje, ob 80 letnici pa mu je izročilo lepo adreso. Andrej Gregorič, sam zdravnikov sin, šteje v svojem potomstvu mnogo odličnih zastopnikov tega lepega stanja. Dva sinova njegova sta zdravnika: Dr. Andrej Gregorič, zdravstveni svetnik in vodja pakraške bolnišnice na Hrvaškem in dr. Vinko Gregorič, praktični zdravnik v Ljubljani; nečak njegov Edv. Globočnik je praktični in okrožni zdravnik v Cerkljah, sin njegov dr. Edvard Globočnik pa praktični in okrožni zdravnik v Kranju. — Pokojnik je bil do konca svojega življenja zdrav in nenavadno čil na duhu in telesu, brez bolezni je na naglem sklenil v rokah svojega sinu dr. Vinkota kakor smo svoj čas že poročali. Bog daj pokojniku večni mir, nam pa obilo takih mož!

Prva predstava v novem gledališču.

Pozno sicer, a vendar stopimo pred svoje čitatelje s kratkim poročilom o slovesni otvoritvi deželnega gledališča v Ljubljani.

Novo deželno gledališče je, kakor trdijo veščaki, jedno najlepših v Avstriji, zgrajeno praktično po

vseh zahtevah in potrebah takih zgradb. Mi se drznemo trditi, da je za naše razmere in moči celó prelepo, razkošno. — Ves oder je 15 metrov globok in 18 metrov širok, akustika je izvrstna, istotaka ventilacija, dekoracije krasne, mehanične naprave odra po najnovejših iznajdbah. Kogar zanima ta monumentalna zgradba, naj si jo ogleda.

Dne 29. septembra je bila slovesna otvoritev gledališča, katero je bilo polno odličnega občinstva. Po overturi iz Glinkove opere „Ruslan in Ljudmila“ stopi pred občinstvo režiser g. Borštnik ter deklamuje od g. A. Funtka zloženi „Prolog“, ki je na posameznih mestih vzbujal mnogo navdušenja, konečno pa velik vtis. Ko se dvigne druga zavesa, zazre občinstvo krasno skupino v bengaličnem ognju, predstavljajočo dramo in godbo, nad cesarjevim kipom sredi skupine drži genij umetnosti lavorjev venec. Godba zaigra cesarsko pesen, občinstvo vstane mej navdušenim odobravanjem.

Nato se je predstavljala tragedija v petih dejanjih „Veronika Deseniška“. To žaloigro je zasnoval pokojni Jurčič, predelal, oziroma dopolnil in uprizoril jo je prav spretno g. Ig. Borštnik. Veroniko Deseniško, katero je Jurčič narisal kot žrtev udane ljubezni, obdal je Borštnik s sijajem narodne junakinje, ki zapusti očeta in dom ter gre za celjskim grofom, v katerem hoče vzbuditi lju-

vladno zaslombo. S tem pa, da poslanci radi onih mrvic ostanejo v omenjenem klubu, zajema sedajna vlada moralno moč na zunaj, češ, glejte, vsi narodi v Avstriji so z obstoječo vlado zadovoljni. Ako bi pa poslanci izstopili, bi vlada ono moralno moč na zunaj zgubila. Torej v opozicijo! Brez opozicije zaspiamo! Torej za Spinčičem, Laginjo. In ti neso ničle. Sem za jugoslovanski klub, ki bi imel prosto roko delovati z Mladočehi.

Gledé nasveta g. Ličn'a, ki je rekel, da naj bi se g. dr. Gregorič združil z Mladočehi, me veseli, da je povedal, kaj ljudstvo misli.

Velč. g. Grča odgovarja g. dr. Rojeu, češ, da to so le kombinacije, da vidi prečno, ponovi zgoreni ugovor. Konečno stavi zopet predlog, da bi se o tej točki prešlo na dnevni red.

Velč. g. župnik Kosovel: Naši poslanci so voljevi. Oni že vedo, kaj je najbolje. Pustimo jim torej prosto roko.

Gosp. Grča in g. Prinčič nasvetujeta, naj bi se g. Makuca predlog v tem-le smislu prenaradil: Za sedaj naj ostane v Hohenwartovem klubu, a ko bi nanese neugodnosti, da se ne bo branil iz njega izstopiti.

Koncem je umaknil g. Makuc svoj predlog. Na to je tudi g. Grča svojega odtegnil.

Tedaj so zborovalci prestopili k volitvi novega odbora

Političn pregled.

V Ljubljani, 3. oktobra.

Notranje dežele.

Delegaciji sta se v soboto sešli v Budimpešti. Predložil se je jima proračun, kateri izkazuje skupnih kosmatih potrebščin za 1893. l. 143,821.887 goldinarjev, v primeri z lanskim proračunom za 4,679.001 gld. več. Rednih potrebščin je 125,359,122 goldinarjev, izrednih pa 18,462.765 gld. Pokritja je 2,677.493 gld., skupno čista potrebščina znaša torej 141,144.394 gld., 4,675.016 gld. več nego lani. Od teh potrebščin je 122,081.629 goldinarjev rednih in 18,462.765 gld. izrednih. Redne potrebščine so se v primeri z lanskim letom povečale za 3,046.432 gld., izredne pa za 1,628.584 gld. Za letošnje leto zahteva se dodatni kredit v znesku 1,759.220 gld., od katere svote pride na našo državno polovico 1,759.220 gld. Od skupne potrebščine 141,144.394 gld. pride na ministerstvo vnanjih stvari 3,533.500. Vojno ministerstvo zahteva za vojsko 123,501.828 gld., za mornarico 11,977.680 gld. V vojne namene zahteva se letos kot redna potrebščina 2,786.840 gld., kot izredna potrebščina 1,499.722 gld., torej vkupe 4,286.562 gld. več, nego lani; za mornarico zahteva se redne potrebščine 303.666 gld., izredne pa 449.966 gld. več mimo lani. Za vojsko v Bosni in Hercegovini zahteva se 3,612.000 gld., torej 723.000 gld. manj nego lani. Carinski prihodki znašali so lani 44,865.470 gld., torej 4,373.720 gld. več, nego je bilo proračunjeno. — Pričakuje se, da bodo razprave v delegacijah letos burnejše, nego so bile lani. To pa ne zaradi tega, da bi se morda od lani bil splošen evropski položaj neugodno zasukal, temveč zato, ker pridejo v zbor zastopniki skrajnih strank. Mladočehi in pa ogerska skrajna levica so letos prvi pot v delegaciji zastopani. Mladočehi bodo skoro gotovo letos kritikovali trodržavno zvezo in zahtevali zvezo z Rusijo. Ogerska skrajna levica pa

utegne priti s kakimi drugimi pretiranimi zahtevami. Na sklepe seveda predlogi teh dveh strank ne bodo imeli nobenega vpliva, samo razprave v delegaciji bodo malo oživile. Dosedaj je po navadi v delegacijah bilo vse nekako mrtvo, posebno v avstrijski.

Ogersko. Finančni minister je predvčeraj predložil proračun za prihodnje leto. Ta proračun izkazuje prebitka 14.047 gld., torej 678 gld. manj, nego lani. Finančni minister je pri tej priliki povedal, da se bode še pred proračunom v zbornici razpravljalo o povišanju uradniških plač. V ta namen se je že vstavilo v proračun mej redne potrebščine 2-6 milijona več. Minister je nadalje izjavil, da so lani razni davki več donasili, nego je bilo proračunjeno, in pričakuje, da bode letos ravno tako. Napovedal je ob enem tudi več važnih reform v njegovem področju, tako reformo finančne uprave, reformo direktnih davkov itd. Davki se ne bodo reformovali le tako, da se povečajo državni dohodki, temveč se bode skušalo razbremeniti manjše davkoplačevalce. Dal je tudi razna pojasnila, kako se bode vredevala valuta. Vladna stranka je bila seveda jako zadovoljna z ministrovimi pojasnili. Opozicija jih je pa molče poslušala.

Vnanje države.

Rusija. Citatelji se še spominjajo, da so bili veliki izgredi v jekaterinoslovski guberniji zaradi naredeb, ki so se bile ukrenile proti koleri. Fužine Angleža Hughesa se delavci bili popolnoma razbili. Izgredniki so prišli pred vojaško sodišče, katero jih je obsodilo 180 k večjim in manjšim kaznim. — Vojaških novincev se bode letos nabralo v Rusiji 262.000. Tukaj pa niso vštete teritorijalne čete v azijski Rusiji. — Ministerstvo narodnega prosvetljenja je zaukazalo, da se v protestantskih šolah peterburškega okraja obena zgodovina predava v ruščini. Dosedaj se je na teh šolah samo ruski jezik in slovstvo predavalo v ruščini, drugi predmeti pa vsi v nemščini. Tako se bodo polagoma porusile vse protestantske šole. — Večji ruski listi razpravljajo o tem, kake naloge vse čakajo novega finančnega ministra. Od njega zahtevajo se mnoge velike reči, pred vsem, da povzdigne obrt in trgovino in pa boljše vredi ruske finance.

Francija. Grof Pariški se je svojemu zastopniku v Franciji, d'Haussenvillu, zahvalil pismeno za govor njegov v Montanbanu. Grof Pariški v tem pismu dokazuje, da republika ni prava vladna oblika za devetnajsto stoletje. Zgodovinsko pravo še vedno velja, kakor je veljalo poprej. To pravo bode še dobra pomoč v strašni krizi, ki se približuje. Monarhija se more prilagoditi raznim socijalnim pogojem in političnim uredbam. Le monarhija more biti podlaga trdni vladi, katera je potrebna francoski demokraciji. Grof Pariški obeta, da bi monarhija pospeševala socijalne reforme. Pri tem bi se pa držala srednje poti in bi se nikakor ne držala načela, da ima rešitev socijalnega vprašanja izključno država vzeti v svoje roke. To pismo je nekaj program grofa Pariškega. Ta program sicer dosti obeta, ali vendar ni nobena stranka prav zadovoljna z njim. Večina Francozov se pa za grofa Pariškega itak nič ne briga, ker skoro ni misliti, da bi kdaj prišel na francoski prestol.

Izvirni dopisi.

Iz Novega Mesta, 30. septembra. Vendar enkrat! Železnica se dela. Včeraj popoldne se je slovesno otvorilo delo na progi od Ponikev do Straže. Mil. g. prošt Urh je delo blagoslovil z obilno asi-

stenco. Slovesnega čina so se udeležili v mnogobrojnem številu zastopniki uradništva, občine, tukajšnjih društev in veliko drugega občinstva.

Godba meščanska je zasvirala cesarsko pesem in druge komade, pevsko društvo je zapelo „Molitev“, z vidnim veseljem so prijemali za okrašeno lopato posamezni zastopniki ter jo zasadili v tla, po kojih ima v nekaterih mesecih drdati brzi hlapec; gosp. Suklje je imel govor, v katerem je poudarjal pomen tega dneva, pomen bodoče železnice v vsakem oziru. Po dovršeni slavnosti so delavci, ki so z lopatami v roki čakali, da se dovrši blagoslov, kakor na komando jeli sukati svoje orožje, da je bilo veselje.

Vršil se je ta čin na kraju, kjer bode stal bodoči novomeški kolodvor, na levi strani ob novi cesti, ko krene od Krke proti stari cesti, torej od mesta 10—15 minut srednje hoje.

Meščani so s tem lahko zadovoljni, vzlasti še, ako poudarimo, da bode rastlo mesto ravno ob tej novi cesti proti kolodvoru. Ni ga za to lepšega in pripravnjšega kraja, nego to prijazno brdo nad Krko.

Bog daj, da se to delo hitro vrši, srečno dovrši v korist nam Dolenjcem!

Z veseljem tudi naznanim vest, da sta bajb podjetnika obljubila, da se bode ta ozirala pri oddaji obrtnih del pred vsem na naše domačine; nadejati se je torej, da nam donese grajenje železnice ne le po množici ljudij, ki bodo pri nas bivali, ampak tudi še drugim načinom lepih dohodkov.

Kolera straši. Tudi naš mestni zastop se nekoliko bavi z njo, ali veliko se pri nas ne dá storiti. Kupil je razkuževalni aparat, preskrbeti hoče posebno bolnišnico, ako bi se morilka res priklatila k nam itd.

Javne bolnišnice nam je jako potreba, pa kako jo bomo napravili? Mesto samo ne zmore tega, dežela bode pač morala priskočiti, kadar pride do zidanja. Cela Kranjska eno samo bolnišnico, — je vendar premalo!

Čujemo pa veseli glas, da nameravajo usmiljeni bratje ozreti se na naš kraj ter tu napraviti bolnišnico. Dva gospoda sta ta teden ogledovala posamezne objekte, ki bi se dali v to porabiti. Bog daj, da pride do izvršitve!

Prepričan sme biti plemeniti red, da mu bode mesto ne samo hvaležno, marveč da bode tudi dejanjsko pripomoglo, da se reč srečno izvede. Dežela gotovo tudi ne izostane.

Na bližnjih Gorjancih dela dr. Schlesinger, ki je kupil bližnji Ruperčevrh, velikanske tovarne za les. Sedaj deluje gori čez sto ljudij, ko pa pride v tir velika tovarna, bode gori bivalo neprenehoma čez dvesto ljudij. Dimnik tovarne se bode dobro videl iz našega mesta, dasi so gradi v neki dolini. Tudi za magacin si je gospod Schlesinger že preskrbel prostor tekom prihodnjega našega kolodvora.

Prišlo bode torej k nam obilo dela in z njim zaslužka, kojega naše ljudstvo jako potrebuje. Od zemljiških plodov več ne dobiva potrebnega živeža, tako slabe so letine, odkar je prišla šiba božja nad naše trte.

bezen do naroda. Vsebinske igre je ob kratkem tale: Na Desenicah se pripravljajo na slovesen sprejem starejšega sina celjskega grofa. Menih Tiburcij pa ni vesel tega sprejema, ker vé, da je plemiča Deseničarja hči, Veronika, že kot otrok bila namenjena mlademu plemiču Vukašinu, ki je bil vzgojen na Desenicah, in sluti nesrečo. Oče Deseničar pa pozabi na zaroko in pričakuje grofa Friderika, ki hoče Veroniko snubiti za graščaka Soteščana. Veronika pozdravi po starem običaju s kupo v roki grofa Friderika, ki v tem trenutju sklene odpeljati Veroniko. Drugo dejanje se vrši na gradu Ostrovcu, grof Friderik Celjski je skrivaj poročen z Veroniko, ki se mu je vdala le bolj iz ujetosti za slavo in srečo domovine, kateremu naj bi bil njen soprog mogčeen zaščitnik in — vladar. Vendar želi in sili Veronika, naj oba prosita starega grofa Hermana odpuščenja in očetovskega blagoslova. Tu prideta na grad Soteščan in Vukašin, da se maščujeta, a se prepričata, da je Veronika poročena z grofom. V tretjem dejanju je Veronika skoro obupana, ker je zvedela, da umira njen oče, ki ga je skrivaj zapustila, in da je prva žena njenega soproga umrla nasilne smrti. Soteščan mej tem naznanil staremu ponosnemu grofu Hermanu, da je sin tajno poročen z Veroniko. Stari pride na Ostrovec ter zahteva od sina, da se loči od žene in poroči z drugo, sicer

zgubi pravice prvorojenca. Sin Friderik se udá oblastnemu očetu.

Četrto dejanje. Veronika je na Ostrovcu v oblasti strastnega in malovrednega Soteščana, kateremu jo je izročil stari grof, a ona se ne udá njegovim zvijačam, vedno še upa, da jej ni soprog nezvest. Ko je v največji stiski, reši jo Vukašin s tovariši. Soteščan misli, da jo je iztrgal iz njegovih krempljev soprog grof Friderik, ter gre to naznanit grofu Hermanu, ki vsled tega vzame Frideriku pravice prvorojenstva ter ga pošlje v Budimpešto. Mej tem pa stari grof dobi žalostno vest, da je drugi njegov sin in sedaj naslednik, Herman, pal s konja in se ubil. Stari grot je divji ter meni, da je Veronika čarovnica in pričarala nanj to nesrečo; sklene, da jo uniči.

Peto dejanje se vrši na glavnem trgu v Celju. Veroniko sodi cesarsko sodišče kot čarovnico in stari Celjan hoče njeno obsodbo. Vukašin prihiti, da reši Veroniko, ter očita grofu Hermanu, da je podkupil priče. Uname se boj, Veronika trdi, da je čarovnica, ker tako hoče rešiti Vukašina, a Hermanov hlapec ga zabode do smrti. Sodniki se vrnejo od posvetovanja, Veroniko oprosté od zatožbe. Stari grof pa se ne ozira na to razsodbo, obsodi zaradi čarovništva na smrt Veroniko, katero odpeljejo na grmado.

Mnogo lepih in pretresljivih prizorov je v igri, vsebinske je jako primerna za žaloigro, tudi je bila igra jako skrhno uprizorjena, ali dasi je igra v celoti naredila močen vtis, vendar med posameznimi prizori in dejanji ni dovolj označena psihološka zveza, pogrešali smo dramatiške motivacije. Jasno in dosledno sta narisana le grofa Hermana in Veronikin značaj, ki sta glavni osebi in najhvaležniši vlogi. Veroniko je gospa Borštnikova predstavljala v resnici izborni ter izražala razna, toliko nasprotna si čuvstva naravno in neprisiljeno. G. Borštnik je Vukašina predstavljal sicer prav dobro, le v petem dejanju smo opazili neko negotovost. Gosp. Sršan je dobro označil podlega Soteščana, želeli pa bi boljše, razločnejše izgovarjave. G. Danilo ko grof Friderik v posameznih prizorih ni izvršil svoje vloge do popolne veljave, najmanj pa se je povzpél do svoje naloge g. Verovšek kot grof Herman. Bil je po osebi in maski vzoren tip oblastnega in neusmiljenega grofa, a ne dostaje mu gromovitega glasu in sorodnega temperamenta. Med epizodisti je najbolje ugajal g. Perdan kot Tiburcij. H koncu le želimo, naj bi bilo gledališče, ki stane mnogo, mnogo novcev, v resnici hram umetnosti, plemenite izobrazbe in poštene zabave, ne pa vir duševne izprijenosti, kakor so premnoga moderna gledališča. —k.

Iz Škofje Loke, 30. sept. Nedelja 25. t. m. je bila za našo mestno faro posebno znameniti dan. Blagoslovljeno je bilo namreč novo pokopališče. — Je pač dolgo trajalo, predno je mestna fara dobila lastno pokopališče. Odkar Loka stoji, so pokopavali mrtve v sosedni stari Loki.

Ze leta 1816 so se začeli pogajati zaradi lastnega pokopališča za mestno faro, a še-le sedaj se je ta zadeva izvršila. Nihče ni bil prej zanj posebno zavzet in zato so vedno jo odložili, če prav se je večkrat srpožila.

Letos pa je okr. glavarstvo bolj strogo stopilo pa noge ter novo pokopališče zahtevalo. Mestni g. župnik J. Tomažič se je krepko dela poprijel in ne, da bi ljudem stroške napravjal, je iz cerkvenega premoženja napravil krasno pokopališče. Gotovo je to velika prednost, da je pokopališče izključljive cerkvena last.

Pokopališče je narejeno na tako zvanem „Osterfeldu“ za Grbčevo vilo ter meri na dolgost 100 $\frac{1}{2}$ m. na širokost pa 85 m. Na severni strani narejen je glavni vhod. Lepšega kraja bi ne bili mogli izbrati, kakor je ta. Žal, da ni mogoče narediti krajšega pota do pokopališča, kajti hoditi bo treba do Jožkove hiše in potem nazaj na polje. Po neprilichnost bo morebiti mogoče pozneje odpraviti.

Mestni g. župnik je imel pri tem mnogo sitnostij in težav, ker so bili mnogi zoper napravo novega pokopališča. Temu se ni čuditi. Mnogi bi po smrti radi počivali tam, kjer počivajo njih stariši in prijatelji, a upati je, da je po dovršenem delu vsa nevolja zginila ter bodo vsi zadovoljni s krasnim pokopališčem.

Slovesnost blagoslovljenja se je vršila, kolikor mogoče sijajno. Iz mestne farne cerkve se je ob 9 uri začela pomikati proti novemu pokopališču veličastna procesija, katere so se udeležili dekliška in deška šola, požarna bramba, mestni zastop, mil. preč. g. stolni prošt dr. L. Klufutar v pontifikalni opravi 10 duhovnikov, mnogo pobožnega ljudstva. Mil. g. stolni prošt so mladeniško živalnostjo obhodili in blagoslovili pokopališče. Preč. gosp. kanonik Klun je potem v izvrstnem govoru pojasnil imenitnost pokopališča. Po pridigi so mil. gosp. stolni prošt darovali sv. mašo v lepem sredi pokopališča narejenem šotoru.

Radovedno so ljudje pričakovali, kdo bo prvi na novo blagoslovljenem kraju pokopan. Prvi mrlič je bil 5 dni staro dete, kateremu so naredili slovesen pogreb prve vrste.

Iz Planine, 29. sept. (Birma.) Ker je bila birma v Cerknici zaradi vročinske bolezni, katere razsaja po več vaseh tamošnje občine in se menda čedalje bolj širi, od višje oblasti prepovedana, so prevzvišeni g. knezoškof na željo gospoda župnika prišli k nam v Planino, delit zakrament sv. birme. Odločeno je bilo v začetku, da se snidejo v Planini samó birmanci domače župnije pa dveh sosednih na Unecu in Studenem. Vsled dovoljenja veleslavnega c. kr. okr. glavarstva so smeli tudi otroci iz neokuženih vasij cerkniške župnije priti v Planino. Na ta način se jih je nabralo 838.

Prevzvišeni so se pripeljali sinoči okoli 7. ure zvečer od birmovanja v Starem Trgu na Unec. Tu jih je pod krasnim, z lampijoni razsvetljenim slavalokom čakala deputacija iz Planine, broječa osem veljakov, unška šolska mladež z gosp. nadučiteljem ter mnogo občinstva iz bližnjih vasij. Po običajnih prirčnih pozdravih in odzdravih so drdrali vozovi dalje proti Planini.

V Cirju, kjer se cesta polagoma spušča proti Haasbergu, je iznenadil prevzvišenega diven prizor: razsvetljava; — vse hiše spodnje Planine, ki gledajo proti vshodu, so migljale — neštevilnih lučicah. Ker stojé hiše v dveh vrstah, — druga vrsta nekoliko metrov nad prvo, — in nekatere posamezne prav visoko na rebri, — je bila Planina od daleč zares tako krasna videti, da so marsikomu solze veselja oči zalivale. Z razsvetljava se je posebno odlikoval grad Haasberg, — potem Mejakova, Krončkova, Galacijeva in Vipavčkova hiša, šola in župnišče itd. — Da so tudi topiči pokali in zastave vihrale, — to se že tako ve. Stori se je vse, kar je bilo mogoče v kratki dobi štirih dni, odkar se je izvedelo, da je birmovanje preneseno s Cerknice v Planino.

Pri drugem slavaloku — prvi je bil pri gradu — z napisom: „Planina srčno se raduje, — Ker knezoškof jo obiskuje“ je bila zbrana duhovščina in šolska mladež. Učenka Marija Gartner je mil. knezoškofu s primernim nagovorom ponudila šopek ob

jednem proseč blagoslova, ki so ga prevzvišeni z veseljem podelili ogromni množici ljudstva.

Potem je bil v cerkvi blagoslov z Najsvetejšim. Danes so imeli prevzvišeni knezoškof ob 8. uri sv. mašo in pridigo, v kateri so z milodonečim svojim glasom v lepi slovenski besedi, da jo vsak še tako preprost kmetič ume, samo slovenski liberalci ne, ker je v svoji strasti umeti nočejo, na srce polagali starišem in otrokom mnogo lepih in potrebnih nauk.

Po končanih cerkvenih opravilih so prevzvišeni imeli avdijence. Poklonili so se jim pri tej priliki tudi navzoči duhovniki iz treh dekanatov, jeden celó iz moravskega, na čelu jim preč. g. kanonik Hofstetter, duhovne svètnik Sajovic in dekan Kunstelj ter izrazili svoje sočutje zaradi najnovejših napadov na njih osebo, zagotovili jim svojo neomejeno vdanost in zvestobo ter naglašali, da hočejo z njimi v zvezi delati za pravo srečo, sebi izročenih vernikov, z njimi se boriti in ako treba tudi vse trpeti.

Prevzvišeni so v prirčni zahvali naglašali potrebo edinosti mej dukovniki, ker utegnejo priti še hujši časi; kazali so na zgled milega izveličarja, ki si je izvolil križ za pomoček odrešenja; — tudi mi moramo križ vsaj nekoliko okusiti; — zdi se nam težak, ker ga nismo bili vajeni, treba se privaditi mu.

Ob 4. popoldan so čili vranci knez Windisch-Graetzovi prevzvišenega knezoškofa odpeljali čez Logatec proti Ljubljani. —

Pohvalno je treba omenjati, da je župnija planinska pri tej priliki na sijajen način pokazala otroško udanost in globoko spoštovanje milemu nadpastirju.

Isto tako treba častno imenovati presvetlega kneza Windisch-Graetza, ki že nekaj tednov biva v Apatinu na Ogorskem na jelenjem lovu ter je zato brzojavno naročil svojemu prvemu uradniku Reismüllerju, da naj njega prevzvišenosti g. knezoškofu in vsem duhovnikom ponudi prenočišče in obed v v graščini, — v slučaju, da bi se to ne sprejelo, pa da naj g. župniku planinskemu vsestranski pomaga. Slava njemu in presvetli kneginji, ki je tudi te dni slučajno bila od doma, na obisku pri materi svoji na Češkem.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. oktobra.

(God presvetlega cesarja) praznovali bodo jutri s cesarsko rodbino vred tudi vsi avstrijski narodi slovesno in hvaležnosti polnih src, proseč vzlasti ta dan milega Boga, naj Avstriji ohrani še mnogo let preblagega, premodrega in predobrotljivega vladarja Franca Jožefa I.! V Ljubljani darovali bodo v ta namen jutri v stolnici prevz. knezoškof pontifikalno sv. mašo ob 10. uri.

(Osebnost.) Dvorni svètnik in finančni prokurator na Dunaju, dr. Friderik vitez Kallenbergger, je povodom svojega umirovljenja odlikovan z redom železne krone druge vrste.

(Dar.) Prevzvišeni gosp. knezoškof ljubljanski so za popravo župne cerkve in župnišča na Topli Rebri darovali lepo svoto 100 glđ.

(Katoliški shod — slovesen banket — dr. Ferjančič.) Z Notranjskega se nam poroča: Na čelo pripravljalnemu odboru za prireditve slovesnega banketa, ki bo demonstracija zoper prvi slovenski katoliški shod, kakor ste poročilo objavili v svojem listu, postavil se je poslanec notranjskih kmetijskih občin dr. Ferjančič. Mi smo se jako čudili tej agilnosti našega poslanca, kajti sicer se ni tako agilnega kazal. Tako n. pr. smo imeli na Notranjskem pripravljalne katoliške shode. Na tak shod v Cirknico je bil tudi povabljen dr. Ferjančič kot poslanec notranjskih občin. A na ta katoliški shod ga ni bilo, njegovi volilci niso bili niti toliko vredni, da bi jim bil poslanec dal odgovor na povabilo, a sedaj se je dr. Ferjančič kar naenkrat oživil ter stopil v javnost kot načelnik odboru, ki pripravlja demonstracijo zoper prvi slov. katol. shod. — Dobro, da se vedno bolj spoznavamo!

(„Dolenjske Novice“ o katoliškem shodu) pišejo: Zadnjič smo izrekli nado, da bomo še nekoliko spregovorili o prelepem katoliškem shodu v Ljubljani. Že ko smo pisali za zadnji list, so se čuli po liberalnih slovenskih časnikih hudi glasovi zoper ta važni shod — ali sedaj ti gospoda kar besni. Kar je bilo tamo sklenjenega očitno dobrega, o čemer nihče med Slovenci ne dvomi, o tem se kar molči, kar pa je bilo tacega, da nekaterim ni po volji, to se prerekava, zavija, o tem se kar laže,

da je groza. Radi tega hočemo tu ponatisniti zlasti kar se je obravnavalo v Ljubljani o onih stanovih, katerim je naš list najbolj namenjen: vprašanje kmetско, rokodelsko-obrtno, delavsko ter o posvečevanju nedelj in praznikov. Sprevideli bodo iz tega bralci, da je bil gospodom, pri onem shodu zbranim, res mar pravi blagor našega naroda, seveda na pravi katoliški podlagi. V isti številki pišejo „Dol. Novice“: „Najvažnša domača novica je neizmerna žalostna — Slovenci smo si med seboj v laseh, kakor doslej še nikdar ne. Pa zakaj? Liberalni listi očitajo, da je katoliški shod napadal družbo sv. Cirila in Metoda, napadajo našega prevzvišenega škofa, češ, da je duhovnom ukazal v dveh listih, da morajo hvaliti njegovo ravnanje, delati zoper liberalce itd. Bili smo priče na katoliškem shodu, zato smemo trditi vpričo Boga, da zoper družbo svetega Cirila in Metoda ni bilo besedice, marveč se je jako toplo priporočala; beseda zoper tega ali onega gospoda še ni beseda zoper reč samo. Ravno tako je naravnost izmišljeno, da bi bili taki ukazi kedaj prišli od našega škofa, noben duhoven na Kranjskem jih ni videl — in vendar pravi „Slovenski Narod“, so bili duhovnom poslani. Naše pričanje je, da je greh zoper narod slovenski, ako se z lažjo begajo ljudje — da bode v strašno škodo našemu malemu narodu; da bode v pogubo prepotrebni in koristni družbi sv. Cirila in Metoda, katero smo že tolikrat priporočali našemu listu, za katero hočemo še delati po svojih slabih močeh — ako se ne krene kmalu na kako drugo stran. Vsi banketi ne bodo nič pomagali, ampak razdor le večali.“ Kolikor redkejši so slovenski listi, katerih ni preslepilo zavijanje liberalnih naših listov in so si ohranili samostojno zdravo sedbo o katol. shodu, tem ljubši so nam. Zato zadovoljni beležimo take glasove, kot dokaze, da nismo osamljeni v boju za resnico zoper laž.

(Iz Notranjskega) se nam piše; Čast. gosp. župnik Al. Puc je na konferenci v Postojni povdarjal potrebo, da se takoj prične s pobiranjem za Hrenov spominek, ter ob enem sprožil misel, da se skuša — namesto sohe ali kaj tacega — slavnemu škofu v spomin vstanoviti Katoliško učiteljsko semenišče. Izvrstna misel.

(XI. shod konservativnega obrtnega društva) je bil večeraj ob 10. uri v prostorih rokodelskega doma. Predsednik gg. Regali poroča, da je bila na zadnjem shodu sklenjena resolucija zoper skrunjenje praznikov, kakor se je godilo v Ljubljani po javnih delih na cestah. Ta resolucija je bila izročena mestnemu oblastvu, a dozdej nismo od njega dobili še nobenega pojasnila. — Nadalje naznanja, da napravi društvo v nedeljo dné 9. oktobra izlet na Smarno goro, kjer se vdeleži služba božje. Povabljeni so za vdeležbo vsi člani z rodbinami in društveni prijatelji. — Pri drugi točki: O zadevah čevljarjskih in krojaških obrtov povdarjali so razni govorniki, naj se mali obrtniki zlasti krojači in čevljarji trudijo po zgledu drugih mest napraviti asocijacije ter da si z malimi tedenskimi prispevki napravijo blagajnico in otvoré prodajalnico lastno izdelanega solidnega blaga ter tako preprečijo tekmovanje s tujimi izdelki. Tak poziv naj bo zlasti za predstojništvo krojaškega in čevljarkega obrta. Gledé na inserat neke tukajšne nove tvrdke, ki pravi, da imenovana trgovca dajeta obleko napravljati na Dunaj, opozarja shod obrtnikov, da je tudi v Ljubljani dovolj obrtnikov, ki so brez dela in bi po nizki ceni prevzemali taka dela. Torej svoji k svojim!

(Slovensko gledališče.) Danes bodo predstavljali opero v dveh dejanjih „V vodnjaku“, v začetku veseloigro „Medved snubač“. V proslavo cesarja godu bode gledališče svečano razsvetljeno.

(Ali je duhovnik, vozeč se v svojih službeno-pastirskih poslih, prost mitnine?) Iz Kamnika nam piša čast. g. kapelan Bl. Muhovec: „Znan mi je dvorni dekret z dné 11. septembra 1811, št. 14 050, in določitev o mitnini z dné 17. maja 1821, št. 996, ki pravita, da je duhovnik pri izvrševanju svojih pastirsko-službenih opravil prost vsake mitnine. Znan mi je odlok finančnega ministerstva z dné 28. oktobra 1869, št. 15.722, ki isto potrjuje in izreka. Znano mi je, da se ta postava spoštuje v Ljubljani, v Trzinu in v Krškem, zato sem rekel svojemu vozniku, da ni treba plačati cestnine. Voznik je ni plačal, bil je tožen in obsojen. Vprašal sem, kako je to, da se v Kamniku tirja cestnina od duhovnika, ki se pelje k bolniku s sv. zakramenti? Dobil sem odgovor: „Deželni zbor je tako določil.“ Voznik mi

mi je povedal, da se je pritožil na deželni odbor. Odgovorili pa so mu, da deželni odbor nima s tem nič opraviti. Vprašam torej: 1. Ali veljajo zgoraj navedene postavbe tudi za Kamnik? 2. Ako veljajo, kam se je treba pritožiti? — Jako se čudimo, kako da se je moglo kaj takega pripetiti v Kamniku, ker so vendar tako jasna postavna določila. Deželni odbor s tem seveda nima ničesar opraviti, ako je cesta državna. Treba se torej pritožiti na politično oblastvo višje inštanije. — Pripomnimo še, da je list, ki objavlja državne zakone, leta 1891 objavil tudi zakon o mitninah pri mostovih in cestah. Ta zakon veli: Oproščeni so mitnine . . . duhovniki, ki se vozijo pri svojih službeno-pastirskih poslih, n. pr. da opravljajo službo božjo, obiskujejo bolnike, pokopujejo mrliča; tudi prazni vozovi, namenjeni pripeljati duhovnega pastirja po dovršenem službenem opravilu domov, in ko se prazni vračajo na dom voznikov, so mitnine prosti. — Iz tega je razvidno, da so prejšnja zakonita določila vnovič potrjena z zakonom objavljenim leta 1891, da je stvar popolnoma jasna, da se torej tako vravna, kakor je to v smislu zakona.

(Dnevni red) seji občinskega sveta ljubljanskega v torek, 4. dan oktobra 1892, ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. — 1. Oznaniilo predsedstva. 2. Volitev hranilničnega upravnega odbora, kateremu je potekla triletna opravilna doba. 3. Finančnega odseka poročilo a) o škontrovanju mestne blagajnice in ž njo združenih fondov dne 11. avgusta letos; b) o vseučiliškega dunajskega podpornega društva za pravniške prošnji za subvencijo; c) o naložitvi skupila 1946 gld. 75 kr. za občinski svet, ki se je potreboval za gradnjo dolenskih železnic. 4. Poročilo odseka za olupšavo mesta o deželnega odbora kranjskega ponudbi gledé sveta pred novim gledališčem. 5. Vodovodnega ravnateljstva poročilo gledé vodarine od deželnega gledališča. 6. Poročilo gledé mestnih otroških vrtcev. — Tajna seja.

(Umrli) je v deželni bolnišnici Luka Birek, posestnik v Jaršah št. 8, oče č. g. Frančiška Birka, mestnega kapelana v Kranju. Priporoča se znancem in prijateljem v molitev.

(Iz Radovice) se nam poroča: Po izvanredni toplini se je včeraj zrak nekoliko ohladil. Nebo se je pooblačilo in usul se je dobrodejni dež v precej hudi a kratki plohi na žejno zemljo. Žal, da moram poročati o nesreči. Samo enkrat je zagrmelo in to v veliko škodo. Strela je udarila v vinsko klet ne daleč od vasi. Razun zidovja je vse zgorelo, tudi nekaj vina in žganja. — Po noči smo imeli precej dežja; a danes je zopet vroče, kakor minole dneve. Trgatev ne bo dolgo trajala, nocojšni dež je za ovelo grozdje pravi božji blagoslov.

(O rednem občnem shodu pevskega zbora „Glasbene Matice“) dne 27. septembra smo dobili daljše poročilo. Za danes poročamo nastopno: Volil se je nov odbor, kateri se je v seji dne 30. septembra tako sestavil: Načelnik je zopet deželnega sodišča svetnik g. J. Vencajz, pevovodja učitelj „Glasbene Matice“ g. M. Hubad, njegov namestnik učitelj g. Razinger, tajnik gimn. učitelj g. A. Stritof, arhivar računski asistent g. A. Petrovčič, reditelj g. dr. M. Hudnik. — Pevski zbor je štel kuncem minulega društvenega leta 37 pevk in 64 pevcev ter v poldrugem letu svojega obstanka priredil tri velike in dva mala koncerte. — Poročilo samo jutri.

(Samomor.) Tukajšnji hišni posestnik in čevljarški mojster Goltseh je včeraj popoldne pri vojaški plavalnici skočil v Ljubljano in utonil. Trup so danes potegnili iz vode.

Telegrami.

Dunaj, 1. oktobra. Cesar je podelil profesorju Billrothu v priznanje mnogoletnega zaslužnega delovanja na dunajskem vseučilišču častno znamenje za umetnost in znanost.

Dunaj, 2. Vojno ministerstvo je zaradi kolere oprostilo udeležitve letošnjih kontrolnih shodov vse vojaške osebe, ki so v inozemstvu.

Krakov, 2. oktobra. Od včeraj zjutraj do danes zjutraj dve osebi zboleli, dve pa umrli za kolero. V Ludvinovu poleg Podgorja ženska za kolero umrla.

Budimpešta, 2. oktobra. Po noči so prenesli v bolnišnico šest bolnikov, o katerih se sumi, da imajo kolero. V bolnišnici je sedaj 18 bolnikov.

Budimpešta, 3. septembra. Cesar je odgovoril na nagovora obeh delegacijskih predsednikov: „Čuvstva verne udanosti, katera ste mi izrazili, napolnjujejo me z odkritosrčnim zadoščenjem in izrekam vam zato zahvalo svojo. Vnanji položaj se od poslednjega delegacijskega zasedanja ni bistveno premenil, naši odnosi z vsemi vladami ostali so skozi in skozi prijazni in zaupno soglasje mej z nami zavezanimi državami je kazalo vedno blagodejni vpliv za ohranjenje miru. Potreba miru narodov in pa skrb za gmotno blaginjo vsekako v smislu zmernosti vplivata na mejnarodne razmere. Moje vlade so se tudi v minolem letu mnogo trudile z vrejevanjem narodnogospodarskih vprašanj, posebno je v tem omeniti, da so se prizadevale, da trgovske odnose naše države s sklepom trgovinskih pogodb za več let postavijo na varno podlago. Trgovske pogodbe z Nemčijo, Italijo, Švico in Belgijo so že stopile v veljavo, s Srbijo so se pa pogajanja tudi že povoljno dognala in upam, da tudi ta pogodba stopi prej ko mogoče v veljavo v obojestransko korist. Potrebščine za vojsko in mornarico je moja vlada določila z vestnim ozirom na finančne razmere države in se je omejila le na najpotrebnejše. Povišanja mimo lanskega leta neso nepričakovana, kajti tičejo se zahtev vojnega ministra, o katerih se je že večkrat razgovarjalo, katere so se pa deloma iz finančnih ozirov odrivale, ali so pa za napredujoče pomnoženje in tehnično popolnjenje brambene moči neobhodno potrebne. Dohodki Bosne in Hercegovine bodo tembolj gotovo zadostovali za pokritje teh dežel, ker se v vseh ozirih vidi živahno gospodarsko napredovanje. Zaupajoč na previdnost in patrijotizem, s katerim se lotite svoje naloge, želim iz vsega srca vašim delom najboljšega uspeha.

Budimpešta, 3. oktobra. Od včeraj opoldne pa do danes opoldne jih je 22 zbolelo za kolero, 6 pa umrlo.

Budimpešta, 3. oktobra. Cesar je vsprejel avstrijsko delegacijo ob 12., ogersko pa ob 1. uri. Oba predsednika sta naglašala

v svojih nagovorih, da sta obe delegaciji pripravljene dovoliti, kar je treba za vojsko in pa ugled države. Oba sta prepričana, da se bode na ta način ohranil mir. Ogerski predsednik vidi poročstvo za mir posebno v tem, da se ohrani tricarska zveza in utrjujejo razmere v orijentu. Zaupno gleda v bodočnost v zvezi nekaterim neljubim prikaznim v mejnarodnem področju.

Hamburg, 2. oktobra. Včeraj jih je 47 zbolelo, 14 pa umrlo za kolero. V Altoni jih je 6 zbolelo, 4 pa umrli.

Marseille, 2. oktobra. Ker se je oblak odtrgal, je velik del mesta poplavljen.

Listnica vredništva:

G. dop. iz Novega Mesta: O poštnem posloju smo dobili več dopisov, objavili smo dva pro in contra. Mi menimo, naj se nepristranska komisija izreče za to ali ono poslojje.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur
opazovanja	razkomeš v mro	topinoma po Celsiusu			
7. u. jut.	733 5	15 8	sl. zapad	megla	3 50
1 2. u. pop.	732 6	19 5	"	del. jasno	dež
9. u. zveč.	732 9	14 6	sl. jzap.	jasno	
7. u. jut.	731 4	12 6	sl. jzap.	oblačno	15 00
2 2. u. pop.	731 2	16 0	"	dež	dež
9. u. zveč.	731 5	15 0	sl. vzh.	del. jasno	

srednja temperatura obeh dni 16°6' in 14°5', oziroma za 3°1' in 1°1' nad normalom.

451 1

Pretužnim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Bogu vsegamogočnemu dopadlo našo nepozabno mater, oziroma soprogo

Margareto Juvanec

po kratki, mučni bolezni, po v kratkem prejetih svetih zakramentih danes ob 11. uri dopoldne v 63. letu njene dobe poklicati k sebi v boljše življenje.

Pogreb bo dne 2. oktobra ob 4. uri popoldne.

Blago ranjko priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Planini, dne 30. septembra 1892.

Žalujoči ostali.

Posebna naznanila se ne bodo izdala.

Na Najvišje povelje Nj. e. in kr. apostolskega veličastva. Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov zajamčena

XXVIII. državna loterija

za civilne dobrodelne namene.

3135 dobitkov v skupnem znesku 170.000 gld. in sicer: 1 glavni dobitok s 60.000 gld. z dvema predobitkoma in dvema podobitkoma a 500 gld., 1 glavni dobitok s 30.000 gld., z 1 predobitkom in 1 podobitkom po 250 gld., 2 dobitka po 10.000 gld., 10 dobitkov po 1000 gld., 15 dobitkov po 500 gld., 100 dobitkov po 100 gld., naposled serijski dobitki v skupnem znesku 30.000 gld. — Zrebanje se bo vršilo nepreklicno dne 29. decembra 1892. — Srečka strane 2 gld. avstr. velj.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobiva brezplačno s srečkami pri oddelku za državne loterije, Dunaj. L. Riemergasse 7, II. Stock, in Jakoberhofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah. — Srečke se pošiljajo poštne proste.

Dunaj, oktobra meseca 1892.

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov, oddelk državne loterije. 464 6—1

Dunajska borza.

Dne 3. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 50 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 25 "
Zlata renta 4%, davka prosta	115 " 05 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 30 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	985 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	312 " 25 "
London, 10 funtov strl.	119 " 65 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 51 "
Cesarski cekini	5 " 67 "
Nemških mark 100	58 " 75 "

Dne 1. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	112 gld. 40 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 45 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " 25 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	151 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	185 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma " " " " 4 1/2%	100 " 00 "
Kreditne srečke, 100 gld.	190 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 " 25 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	— " — "
Salmove srečke, 40 gld.	62 " 20 "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	56 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2800	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. str.	98 " 80 "
Papirni rubelj	1 " 20 "
Laških lir 100	— " — "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju.

L. Wollzelle štev. 10. Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za naganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4 1/2% gallškega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Brezplačno shranjevanje in oskrbovanje

imovine.

Natančnejša pojasnila dajo se v našej pozvedovalnej pisarni ustno in pismeno.